KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2018/1101,

annettu 3 päivänä elokuuta 2018,

tietyn kolmannen maan lainsäädännön soveltamisen ekstraterritoriaalisilta vaikutuksilta sekä siihen perustuvilta tai siitä aiheutuvilta toimilta suojautumisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2271/96 5 artiklan toisen kohdan soveltamisperusteista

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon tietyn kolmannen maan lainsäädännön soveltamisen ekstraterritoriaalisilta vaikutuksilta sekä siihen perustuvilta tai siitä aiheutuvilta toimilta suojautumisesta 22 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2271/96 ([1]) ja erityisesti sen 5 artiklan toisen kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksessa (EY) N:o 2271/96 säädetään suojautumisesta asetuksen liitteessä lueteltujen, kolmansien maiden antamien lakien, mukaan lukien asetukset ja muut säädökset, ekstraterritoriaalisesta soveltamisesta aiheutuvilta vaikutuksilta sekä niihin perustuvien tai niistä aiheutuvien toimien vaikutuksilta sekä vaikutusten torjumisesta silloin, kun soveltaminen koskee niiden asetuksen 11 artiklassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden etuja, joiden toiminta liittyy kansainväliseen kauppaan ja/tai pääoman liikkuvuuteen sekä näihin liittyviin kaupallisiin toimiin unionin ja kolmansien maiden välillä.

(2) Asetuksessa (EY) N:o 2271/96 todetaan, että tällaisten lakien, asetusten ja muiden säädösten ekstraterritoriaalinen soveltaminen loukkaa kansainvälistä oikeutta.

(3) Asetuksen (EY) N:o 2271/96 5 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan asetuksen 11 artiklassa tarkoitetut henkilöt eivät saa suoraan tai avustajan tai muun välittäjänä toimivan henkilön kautta tahallaan tai tahallisen laiminlyönnin vuoksi noudattaa vaatimuksia tai kieltoja, mukaan lukien ulkomaisten tuomioistuinten pyynnöt, jotka perustuvat tällaisiin lakeihin tai niihin perustuviin tai niistä aiheutuviin toimiin tai aiheutuvat edellä mainituista laeista tai toimista.

(4) Asetuksen (EY) N:o 2271/96 5 artiklan toisen kohdan mukaan asetuksen 11 artiklassa tarkoitetut henkilöt voivat kuitenkin pyytää komissiolta lupaa noudattaa tällaista vaatimusta tai kieltoa kokonaan tai osittain, jos noudattamatta jättäminen vahingoittaisi vakavasti joko kyseisten henkilöiden tai unionin etuja.

(5) Oikeusvarmuuden takaamiseksi ja asetuksen (EY) N:o 2271/96 tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi sekä ottaen erityisissä ja asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa huomioon riskin siitä, että asetuksen 11 artiklassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden eduille aiheutuu vakavaa haittaa, on tarpeen vahvistaa asetuksen (EY) N:o 2271/96 5 artiklan toisen kohdan soveltamisperusteet.

(6) Koska komissio valvoo EU:n oikeuden, mukaan lukien asetuksen (EY) N:o 2271/96, yhdenmukaista täytäntöönpanoa, se seuraa tarkkaan tämän asetuksen soveltamista ja hyväksyy mahdollisesti tarvittavat mukautukset, jotka perustuvat sen laatimaan arvioon asetuksen täytäntöönpanosta.

(7) Lisäksi olisi säädettävä sen menettelyn keskeisistä vaiheista, joita on noudatettava sen jälkeen, kun komissiolle on toimitettu hakemus luvan saamiseksi noudattaa tällaista vaatimusta tai kieltoa kokonaan tai osittain.

(8) Luonnollisten henkilöiden henkilötietojen käsittelyssä tämän asetuksen nojalla olisi noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ([2]) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001 ([3]).

(9) Tämän asetuksen mukaisten hakemusten olisi koskettava toimia tai laiminlyöntejä, jotka suoraan tai välillisesti perustuvat asetuksen (EY) N:o 2271/96 liitteessä lueteltujen lakien soveltamiseen tai aiheutuvat niiden soveltamisesta, tai kyseisiin lakeihin perustuvia tai niistä aiheutuvia toimia.

([1]) EYVL L 309, 29.11.1996, s. 1.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

(10) Hakemus on käsiteltävä mahdollisimman pian.

(11) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat ekstraterritoriaalista lainsäädäntöä käsittelevän komitean lausunnon mukaiset, ja ne on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([1]) nojalla,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 2271/96 5 artiklan toisen kohdan soveltamisperusteet.

2 artikla

Määritelmät

Tätä asetusta sovellettaessa tarkoitetaan:

a) 'liitteessä luetellulla ekstraterritoriaalisella lainsäädännöllä' asetuksen (EY) N:o 2271/96 liitteessä mainittuja lakeja, asetuksia ja muita säädöksiä, mukaan lukien kyseiseen lainsäädäntöön perustuvat tai siitä aiheutuvat asetukset ja muut säädökset;

b) 'siitä aiheutuvilla toimilla' liitteessä lueteltuun ekstraterritoriaaliseen lainsäädäntöön perustuvia tai siitä aiheutuvia toimia;

c) 'säännösten noudattamatta jättämisellä' vaatimusten tai kieltojen noudattamatta jättämistä joko suorien toimien tai tahallisten laiminlyöntien vuoksi; vaatimuksiin ja kieltoihin sisältyvät muun muassa ulkomaisten tuomioistuinten pyynnöt, jotka suoraan tai välillisesti perustuvat liitteessä lueteltuun ekstraterritoriaaliseen lainsäädäntöön tai siitä aiheutuviin toimiin taikka aiheutuvat kyseisestä lainsäädännöstä tai kyseisistä toimista;

d) 'suojatuilla eduilla' asetuksen (EY) N:o 2271/96 11 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden etua tai unionin etua taikka molempia;

e) 'hakijalla' asetuksen (EY) N:o 2271/96 11 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä, jotka ovat hakeneet neuvoston asetuksen (EY) N:o 2271/96 5 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua lupaa.

3 artikla

Hakemusten toimittaminen

1. Asetuksen (EY) N:o 2271/96 5 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua lupaa koskevat hakemukset on toimitettava kirjallisesti seuraavaan osoitteeseen:

European Commission
Service for Foreign Policy Instruments
EEAS 07/99
B-1049 Brussels, Belgium
EC-AUTHORISATIONS-BLOCKING-REG@ec.europa.eu

2. Hakemuksissa on mainittava hakijoiden nimi ja yhteystiedot, ilmoitettava liitteessä luetellun ekstraterritoriaalisen lainsäädännön tarkat säännökset tai asianomainen kyseisestä lainsäädännöstä aiheutuva toimi sekä esitettävä pyydetyn luvan soveltamisala ja noudattamatta jättämisestä aiheutuva vahinko.

3. Hakijoiden on hakemuksessaan esitettävä riittävät todisteet siitä, että noudattamatta jättäminen aiheuttaisi vakavaa vahinkoa vähintään yhdelle suojatulle edulle.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

4. Komissio voi tarvittaessa pyytää hakijoilta lisäselvennystä, joka on toimitettava komission asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

5. Komissio ilmoittaa ekstraterritoriaalista lainsäädäntöä käsittelevälle komitealle heti kun se on vastaanottanut hakemuksen.

4 artikla

Hakemusten arviointi

Arvioidessaan, aiheutuisiko asetuksen (EY) N:o 2271/96 5 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetuille suojatuille eduille vakavaa haittaa, komissio ottaa tarvittaessa huomioon muun muassa seuraavat ei-kumulatiiviset perusteet:

a) kohdistuuko suojattuun etuun todennäköisesti erityinen riski suojattua etua uhkaavan vahingon asiayhteyden, luonteen ja alkuperän perusteella;

b) onko hakijaa vastaan käynnissä hallinnollinen tai oikeudellinen tutkimus tai onko hakijan kanssa tehty aiemmin sovintoratkaisu siinä kolmannessa maassa, josta liitteessä lueteltu ekstraterritoriaalinen lainsäädäntö on peräisin;

c) mahdollinen huomattava yhteys siihen kolmanteen maahan, josta liitteessä lueteltu ekstraterritoriaalinen lainsäädäntö tai siitä aiheutuvat toimet ovat peräisin; hakijalla on esimerkiksi emoyhtiöitä tai tytäryhtiöitä tai sen toimintaan osallistuu luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, joihin sovelletaan sen kolmannen maan ensisijaista toimivaltaa, josta liitteessä lueteltu ekstraterritoriaalinen lainsäädäntö tai siitä aiheutuvat toimet ovat peräisin;

d) voiko hakija toteuttaa kohtuudella toimenpiteitä vahingon välttämiseksi tai lieventämiseksi;

e) taloudelliseen toimintaan kohdistuva haittavaikutus ja erityisesti se, aiheutuisiko hakijalle huomattavia taloudellisia tappioita, jotka saattaisivat esimerkiksi vaarantaa sen elinkelpoisuuden tai aiheuttaa vakavan konkurssin uhan;

f) vaikeutuisiko hakijan toiminta kohtuuttoman paljon sellaisten olennaisten panosten tai resurssien menetyksen vuoksi, joita ei voida kohtuudella korvata;

g) vaarantuisiko hakijan yksilöllisten oikeuksien hyödyntäminen merkittävästi;

h) kohdistuuko turvallisuuteen, ihmisten elämän ja terveyden suojeluun sekä ympäristönsuojeluun uhka;

i) vaarantuuko unionin kyky toteuttaa humanitaarista, kehitys- ja kauppapolitiikkaansa tai sisäisten politiikkojensa ulkoisia näkökohtia;

j) strategisten tavaroiden tai palvelujen toimitusvarmuus unioniin tai unionin sisällä taikka jäsenvaltioon tai jäsenvaltion sisällä sekä tarjonnan vähäisyyden tai toimitushäiriön vaikutukset;

k) vaikutukset sisämarkkinoihin tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaan liikkuvuuden sekä rahoituksen ja talouden vakauden ja unionin keskeisten infrastruktuurien kannalta;

l) vahingon systeemiset vaikutukset ja erityisesti heijastusvaikutukset muihin aloihin;

m) vaikutus yhden tai useamman jäsenvaltion työmarkkinoihin ja rajatylittävät seuraukset unionissa;

n) mahdolliset muut merkitykselliset seikat.

5 artikla

Hakemuksen käsittelyn tulos

1. Jos komissio löytää 4 artiklassa tarkoitetun arvioinnin päätyttyä riittävästi todisteita siitä, että noudattamatta jättäminen aiheuttaisi vakavaa vahinkoa suojatuille eduille, se toimittaa ekstraterritoriaalista lainsäädäntöä käsittelevälle komitealle mahdollisimman pian päätösluonnoksen, jossa esitetään toteutettavat asianmukaiset toimenpiteet.

2. Jos komissio ei 4 artiklassa tarkoitetun arvioinnin päätyttyä löydä riittävästi todisteita siitä, että noudattamatta jättäminen aiheuttaisi vakavaa vahinkoa suojatuille eduille, se toimittaa ekstraterritoriaalista lainsäädäntöä käsittelevälle komitealle päätösluonnoksen, jossa hakemus hylätään.

3. Komissio antaa lopullisen päätöksen hakijalle tiedoksi viipymättä.

6 artikla

Tietojen käsittely

1. Komissio käsittelee henkilötietoja voidakseen hoitaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä.

2. Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan asetusta (EU) 2016/679 ja asetusta (EY) N:o 45/2001.

3. Tätä asetusta sovellettaessa ulkopolitiikan välineiden hallinto nimitetään asetuksen (EY) N:o 45/2001 2 artiklan d alakohdassa tarkoitetuksi komission rekisterinpitäjäksi sen varmistamiseksi, että asianomaiset luonnolliset henkilöt voivat käyttää kyseisen asetuksen mukaisia oikeuksiaan.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 3 päivänä elokuuta 2018.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER